

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOŠLJAVANJU I OSIGURANJU ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI

Član 1.

U Zakonu o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 38/15), u članu 21. stav 4. posle reči: „način” dodaju se reči: „i visinu troškova”.

Član 2.

U članu 22. posle tačke 2. tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 3. koja glasi:

„3. osnivač agencije kome je aktom nadležnog inspeksijskog organa utvrđeno da kao neregistrovani privredni subjekat obavlja poslove zapošljavanja, u roku od tri godine od dana donošenja tog akta.”

Član 3.

U članu 37. stav 3 reči: „najkasnije do 31. jula tekuće godine” zamenjuju se rečima: „u tekućoj godini”.

Član 4.

U članu 43. stav 1. tačka 8. reči: „lica koja traže zaposlenje”, zamenjuju se rečima: „ili održanju zaposlenosti, u skladu sa aktom Vlade”.

U stavu 2. reči: „usmerene ka zapošljavanju lica” brišu se.

Član 5.

U članu 52. stav 1. reči: „za čijim je radom prestala potreba” brišu se, a posle reči: „obezbediti” dodaju se reči: „ili održati”.

U stavu 3. posle reči: „poslodavac” dodaju se reči: „ili Nacionalna služba do iznosa raspoloživih sredstava, u skladu sa opštim aktom”.

Posle stava 4. dodaju se st. 5, 6. i 7. koji glase:

„Troškove obuke za potrebe poslodavca za zaposlenog radi sticanja dodatnih znanja i veština u cilju održanja zaposlenja kod poslodavca može da snosi Nacionalna služba, u skladu sa raspoloživim sredstvima, a na predlog tela nadležnog za ekonomski razvoj i po pribavljenoj saglasnosti ministra nadležnog za poslove zapošljavanja.

Nacionalna služba vodi posebnu evidenciju o poslodavcu i zaposlenom iz stava 5. ovog člana.

Bliže kriterijume i uslove za uključivanje zaposlenog u obuke za potrebe poslodavca radi sticanja dodatnih znanja i veština propisuje ministar nadležan za poslove zapošljavanja.”

Član 6.

Član 69. menja se i glasi:

„Član 69.

Mesečni iznos novčane naknade predstavlja proizvod dnevne novčane naknade i broja kalendarskih dana u mesecu za koji se ostvaruje pravo i vrši isplata.

Dnevna novčana naknada utvrđuje se množenjem osnovice dnevne novčane naknade sa ličnim koeficijentom.

Osnovica dnevne novčane naknade u sebi sadrži pripadajuće doprinose za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje i iznosi 1000 dinara.

Lični koeficijent iz stava 2. ovog člana predstavlja odnos ukupne zarade, odnosno naknade zarade, osnovice osiguranja i visine ugovorene naknade u poslednjih 12 meseci koji prethode mesecu u kome je prestao radni odnos, odnosno prestalo osiguranje i prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike u trenutku ostvarivanja prava na novčanu naknadu.

Mesečni iznos novčane naknade utvrđuje se srazmerno broju kalendarskih dana u mesecu za koji se ostvaruje pravo i vrši isplata novčane naknade, s tim da za ceo kalendarski mesec ne može biti niži od 22.390 dinara, niti viši 51.905 dinara.

Član 7.

Član 70. menja se i glasi:

„Član 70.

Osnovica dnevne novčane naknade, kao i najniži i najviši mesečni iznos novčane naknade iz člana 69. ovog zakona usklađuju se sa godišnjim indeksom potrošačkih cena u kalendarskoj godini koja prethodi godini u kojoj se usklađivanje vrši, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Usklađene iznose iz stava 1. ovog člana objavljuje Nacionalna služba na svom veb sajtu, najkasnije u roku od sedam dana od dana objavljivanja indeksa iz stava 1. ovog člana.

Usklađeni iznosi iz stava 2. ovog člana primenjuju se od prvog dana narednog meseca po objavljivanju tih iznosa.”

Član 8.

U članu 80. posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Žalba izjavljena na rešenje iz stava 2. ovog člana ne odlaže njegovo izvršenje.”

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Član 9.

U članu 87. u stavu 1. posle tačke 7. dodaje se tačka 7a koja glasi:

„7a ne obavesti Nacionalnu službu o svakoj promeni koja utiče na sticanje ili gubljenje prava ili obaveza po ovom zakonu, najkasnije pet dana od nastanka promene;”

Član 10.

Ministar nadležan za poslove zapošljavanja doneće akta na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nacionalna služba uskladiće opšta akta sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 11.

Lica koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona ostvarila prava u skladu sa propisima i opštim aktima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ostvaruju prava u obimu i trajanju utvrđenim tim propisima i opštim aktima.

Nacionalna služba, iz svojih prihoda, u skladu sa raspoloživim sredstvima, nastavlja da isplaćuje privremene i posebne naknade ustanovljene u skladu sa posebnim merama i aktima Vlade i postojećim evidencijama Nacionalne službe.

Postupci započeti pre stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama zakona i opštih akata po kojima su započeti.

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, s tim što odredbe člana 6. počinju da se primenjuju od 1. januara 2018. godine, a odredbe člana 7. počinju da se primenjuju od 1. januara 2019. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavno pravni osnov

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti sadržan je u članu 97. tačka 8. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti zapošljavanja.

II. Razlozi za donošenje Zakona

Osnovni razlog za donošenje Zakona jeste obezbeđivanje pune efikasnosti u funkcionisanju Nacionalne službe i smanjenju troškova, te detaljnije uređivanje pojedinih pitanja u cilju efikasnijeg sprovođenja propisa u praksi. Predloženim izmenama i dopunama Zakona doprinosi se sprovođenju aktivnosti za kreiranje mera aktivne politike zapošljavanja sa ciljem podsticanja zapošljavanja, odnosno održanja zaposlenja.

Takođe, Zakonom je potrebno na drugačiji način urediti odredbe koje se odnose na obračun za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti, u cilju sprečavanja različite primene navedenih odredbi. Naime, novi koncept utvrđivanja visine novčane naknade predviđa da se mesečni iznos novčane naknade utvrđuje množenjem dnevne novčane naknade i broja kalendarskih dana u mesecu za koji se ostvaruje pravo i vrši isplata. Takođe, novim rešenjem definisana je dnevna novčana naknada koja se utvrđuje množenjem osnovice dnevne novčane naknade sa ličnim koeficijentom. Dalje, osnovica dnevne novčane naknade iznosi 1000 dinara i u sebi sadrži pripadajuće doprinose za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje. Zatim, utvrđen je lični koeficijent tako da predstavlja odnos ukupne zarade, odnosno naknade zarade, osnovice osiguranja i visine ugovorene naknade u poslednjih 12 meseci koji prethode mesecu u kome je prestao radni odnos, odnosno prestalo osiguranje i prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike u trenutku ostvarivanja prava na novčanu naknadu. Za 2018. godinu maksimalan iznos novčane naknade je određen u visini od 51.905 dinara, a najniži u visini od 22.390 dinara. Osnovica dnevne novčane naknade, kao i najniži i najviši mesečni iznos novčane naknade usklađivaće se počev od 1. januara 2019. godine.

Dalje, potrebno je obezbediti i bolju zaštitu i sigurnost građana Republike Srbije prilikom odlaska na rad u inostranstvo, naročito imajući u vidu da sve veći broj građana nalazi zaposlenje u inostranstvu preko agencija za zapošljavanje. S tim u vezi predlaže se zabrana obavljanja delatnosti u trajanju od tri godine za osnivača agencije kome je aktom nadležnog inspekcijskog organa utvrđeno da je kao neregistrovani privredni subjekat obavljao poslove zapošljavanja.

Rokovi za donošenje Nacionalnog akcionog plana ovim zakonom se usklađuju sa budžetskim kalendarom.

Ovim Zakonom uvodi se mogućnost organizovanja obuka za sticanje dodatnih znanja i veština zaposlenih sa iskazanim potrebama poslodavca radi održanja zaposlenja, obezbeđivanja konkurentnije radne snage i prevencije nezaposlenosti.

U cilju obezbeđivanja pune stručne osposobljenosti radi jednoobraznog postupanja pri obavljanju poslova zapošljavanja utvrđuju se troškovi polaganja ispita za rad u zapošljavanju, koji će biti bliže uređeni pravilnikom.

III. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja

Članom 1. dopunjuje se postojeći član 21. na način što se uvode troškovi polaganja ispita za rad u zapošljavanju.

Članom 2. dopunjuje se postojeći član 22. tako što se uvodi zabrana obavljanja delatnosti u trajanju od tri godine za osnivača agencije kome je aktom nadležnog inspeksijskog organa utvrđeno da je kao neregistrovani privredni subjekat obavljao poslove zapošljavanja.

Članom 3. Zakona promenjen je rok za donošenje Nacionalnog akcionog plana zapošljavanja tako što se isti usaglašava sa budžetskim kalendarom, shodno Zakonu o budžetskom sistemu.

Članom 4. Zakona precizira se odredba koja uređuje mere aktivne politike zapošljavanja.

Članom 5. Zakona data je mogućnost učešća Nacionalne službe za zapošljavanje u finansiranju obuke, u skladu sa raspoloživim sredstvima, za sticanje dodatnih znanja i veština zaposlenih kod poslodavca i to za one zaposlene kojima nedostaju konkretna znanja i veštine za obavljanje poslova i radnih zadataka. Naime, unapređenje ljudskog kapitala predstavlja kontinuirani proces i uključuje niz aktivnosti koji imaju za cilj sticanje znanja, veština i kompetencija koji su u funkciji povećanja produktivnosti radne snage kroz permanentan razvoj i edukaciju zaposlenih. Na ovaj način smanjuje se rizik od gubitka posla i istovremeno obezbeđuje konkurentnija radna snaga, ali se istovremeno pruža mogućnost zaposlenima da unapređuju svoja znanja i veštine u sklopu procesa celoživotnog učenja.

Članom 6. Zakona menja se postojeći član 69. Zakona, tako što se visina mesečne novčane naknade mesečni iznos novčane naknade utvrđuje množenjem dnevne novčane naknade i broja kalendarskih dana u mesecu za koji se ostvaruje pravo i vrši isplata. Takođe, novim rešenjem definisana je dnevna novčana naknada koja utvrđuje se množenjem osnovice dnevne novčane naknade sa ličnim koeficijentom. Dalje, osnovica dnevne novčane naknade iznosi 1000 dinara i u sebi sadrži pripadajuće doprinose za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje. Zatim, utvrđen je lični koeficijent tako da predstavlja odnos ukupne zarade, odnosno naknade zarade, osnovice osiguranja i visine ugovorene naknade u poslednjih 12 meseci koji prethode mesecu u kome je prestao radni odnos, odnosno prestalo osiguranje i prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike u trenutku ostvarivanja prava na novčanu naknadu. Takođe, mesečni iznos novčane naknade utvrđuje se srazmerno broju kalendarskih dana u mesecu za koji se ostvaruje pravo i vrši isplata novčane naknade, s tim da za ceo kalendarski mesec ne može biti niži od 22.390 dinara, niti viši 51.905 dinara.

Članom 7. menja se član 70. Zakona, tako što se propisuje usklađivanje iznosa novčane naknade. Naime, za 2018. godinu maksimalan iznos novčane naknade je određen u visini od 51.905 dinara, a najniži u visini od 22.390 dinara.

Osnovica dnevne novčane naknade, kao i najniži i najviši iznos mesečne novčane naknade usklađivaće se počev od 1. januara 2019. godine.

Članom 8. precizira se član 80. Zakona i usklađuje sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

Članom 9. precizira se član 87. Zakona, radi otklanjanja nejasnoća koje su se pojavile u praksi.

Članom 10. predviđena je obaveza ministra nadležnog za poslove zapošljavanja da donese akta na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Takođe, predviđena je i obaveza Nacionalne službe za zapošljavanje da način rada i opšta akta uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Članom 11. ovog zakona uređuje se da će se postupci za ostvarivanje prava na novčanu naknadu koji su započeti pre početka primene ovog zakona okončati u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti. Takođe, uređuje se da lica koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona ostvarila prava u skladu sa propisima i opštim aktima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ostvaruju prava u obimu i trajanju utvrđenim tim propisima i opštim aktima.

Članom 12. ovog zakona uređuje se stupanje na snagu zakona u roku od osam dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, izuzev odredbe člana 6. koja počinje da se primenjuje počev od 01.01.2018. godine i odredbe člana 7. koja počinje da se primenjuje počev od 1. januara 2019. godine.

IV. Procena finansijskih sredstava

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva.

Troškovi obuke za potrebe poslodavca za zaposlene iznose oko 500.000.000,00 dinara i ta sredstva su planirana u predlogu fin. plana NSZ za 2018. godinu u okviru ukupnih sredstava za aktivne mere zapošljavanja u iznosu od 3.650.000.000,00

U pogledu odredaba nove metodologije u obračunu novčane naknade, iste takođe ne utiču na potrebna finansijska sredstva za isplatu novčane naknade koja su u finansijskom planu Nacionalne službe za zapošljavanje u 2017. godini iznosila 13.614.420.000,00 dinara, a u predlogu finansijskog plana Nacionalne službe za zapošljavanje za 2018. godinu iznose 12.538.000.000,00 dinara.

V. Analiza efekata zakona

1) Koji su problemi koje zakon treba da reši?

Nacionalni akcioni plan sadrži finansijski okvir i potrebna sredstva za realizaciju mera aktivne politike zapošljavanja. Na ovaj način proces utvrđivanja Nacionalnog akcionog plana uskladiće se sa instrukcijama za pripremu budžeta prema budžetskom kalendaru.

Pružanje mogućnosti za učešće u finansiranju razvoja i edukacije kadrova suštinski se utiče na smanjivanje neusklađenosti ponude i tražnje na tržištu i povećava se produktivnost radne snage čime se doprinosi rastu zasnovanom na znanju.

Zatim, predloženim izmenama i dopunama zakona precizira se da agenciju ne može osnovati ni lice koje je obavljalo poslove zapošljavanja bez dozvole za rad. Naime, postojeće zakonske odredbe koje uređuju uslove u pogledu osnivača agencije, propisuju da agenciju ne može osnovati, niti poslove zapošljavanja obavljati lice koje je osuđivano za krivično delo, kao ni osnivač agencije kojoj je oduzeta

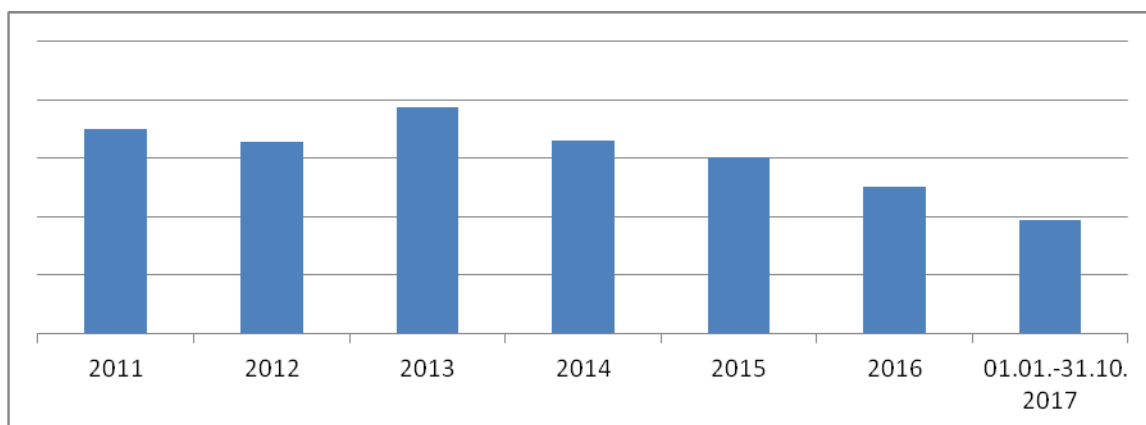
dozvola za obavljanje poslova zapošljavanja. Kako se u poslednje vreme učestalo podnose zahtevi za izdavanje dozvole agenciji kojoj je aktom nadležnog inspekcijskog organa utvrđeno da kao neregistrovani privredni subjekat obavlja poslove zapošljavanja, to se preciziranjem navedenih odredbi zakona, sprečava da privredni subjekat, odnosno fizičko lice, nastavi da obavlja te poslove iako ih je prethodno vršio suprotno odredbama zakona. Na taj način, obezbeđuje se i veća zaštita građana Republike Srbije koje koriste agencijske usluge za posredovanje za rad u inostranstvu.

Takođe, preciziranjem odredbi zakona o novčanoj naknadi sprečiće se mogućnost različitog tumačenja odredaba koje se odnose na obračun i isplatu novčane naknade. U tom smislu, precizirano je da se mesečni iznos novčane naknade utvrđuje množenjem dnevne novčane naknade i broja kalendarskih dana u mesecu za koji se ostvaruje pravo i vrši isplata. Takođe, novim rešenjem definisana je dnevna novčana naknada koja utvrđuje se množenjem osnovice dnevne novčane naknade sa ličnim koeficijentom. Dalje, osnovica dnevne novčane naknade iznosi 1000 dinara i u sebi sadrži pripadajuće doprinose za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje. Zatim, utvrđen je lični koeficijent tako da predstavlja odnos ukupne zarade, odnosno naknade zarade, osnovice osiguranja i visine ugovorene naknade u poslednjih 12 meseci koji prethode mesecu u kome je prestao radni odnos, odnosno prestalo osiguranje i prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike u trenutku ostvarivanja prava na novčanu naknadu. Za 2018. godinu maksimalan iznos novčane naknade je određen u visini od 51.905 dinara, a najniži u visini od 22.390 dinara. Osnovica dnevne novčane naknade, kao i najniži i najviši iznos novčane naknade usklađivaće se počev od 1. januara 2019. godine.

Imajući u vidu navedeno, predloženo zakonsko rešenje na precizan i jednostavan, ali pre svega na pravičan način uređuje ovo pitanje. Takođe, ovako predloženo rešenje će bitno doprineti da se sam postupak odlučivanja po zahtevu za novčanu naknadu ubrza i pojednostavi, a što će za posledicu imati da nezaposleni ostvari pravo na novčano davanje u najkraćem periodu.

Dalje, podaci Nacionalne službe za zapošljavanje, pokazuju da se visina iznosa prosečne mesečne novčane naknade po licu u periodu 2011-2017. godine postepeno smanjivao:

Grafikon 1 Pregled ukupno isplaćene novčane naknade za period 2011-2017. godine

Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje, u periodu od 1. januara do 31. oktobra 2017. godine, prosečan broj korisnika novčane naknade je 37.933 lica.

2) Koji su željeni ciljevi donošenja zakona?

Obezbediće se efikasnije funkcionisanje Nacionalne službe za zapošljavanje.

Takođe, predloženim izmenama zakona obezbeđuje se ostvarivanje prava na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti na jedan pravičan način, što će svakako pozitivno uticati na korisnike novčane naknade, koji će tačno znati u kom obimu im pripada to pravo. Dalje, ovakvim rešenjem sprečiće se i pokretanje čestih sudskih sporova, s obzirom da se sada na precizan način utvrđuje visina novčane naknade, a koja će se obračunavati na osnovu broja kalendarskih dana u mesecu za koji se vrši obračun i isplata novčane naknade.

Zatim, preciziranjem odredbi zakona koje uređuju uslove u pogledu osnivača agencije za zapošljavanje, doprineće se obezbeđivanju veće zaštite građana Republike Srbije koji koriste agencijske usluge za posredovanje za rad u inostranstvu. Naime, sada se jasno uređuje da neregistrovani privredni subjekat, ali i njegov osnivač koji je obavljao poslove zapošljavanja bez potrebne dozvole (dakle suprotno odredbama zakona) ne može da nastavi da obavlja te poslove, s obzirom da ih je prethodno vršio suprotno odredbama zakona.

Cilj ovako predloženog rešenja je da se jasnim preciziranjem odredbi, spreči obavljanje poslova zapošljavanja suprotno odredbama zakona, čime će se obezbediti i veća zaštita naših građana.

3) Da li su razmatrane mogućnosti za rešavanje problema bez donošenja akta?

Predložene izmene odnose se na materiju koja se mora regulisati zakonom, tako da nije bilo moguće rešenje problema na drugi način.

4) Zašto je donošenje akta najbolji način za rešavanje problema?

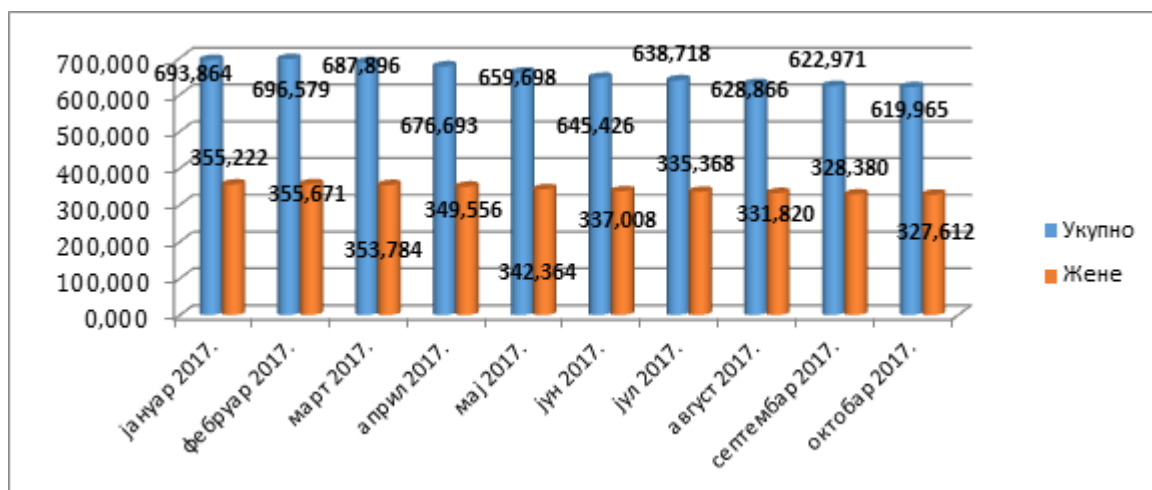
Predložene izmene odnose se na materiju koja se mora regulisati zakonom, tako da nije bilo moguće rešenje problema na drugi način.

5) Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?

Rešenja iz zakona će svakako pozitivno uticati na podsticanje zapošljavanja, održanja zaposlenja i smanjenje stope nezaposlenosti. Takođe, predložene izmene uticaće na stvaranje podsticajnog poslovnog okruženja.

U oktobru 2017. godine registrovano je 619.965 (327.612 odnosno 52,8% žena) nezaposlenih lica na evidenciji NSZ. U odnosu na prethodni mesec broj nezaposlenih je smanjen za 3.006 lica.

Grafikon 2: Kretanje registrovane nezaposlenosti u periodu januar-oktobar 2017. godine

Izvor: NSZ, Statistički bilten

Posmatrano prema starosnoj strukturi, učešće mladih do 30 godina u registrovanoj nezaposlenosti iznosi 22,7%, lica starijih od 50 godina iznosi 30,7%, dok je učešće lica od 30 do 49 godina 46,6%.

Posmatrano prema obrazovnoj strukturi, ukupan broj nezaposlenih bez kvalifikacija i sa niskim nivoom kvalifikacija (I i II stepen) koja se nalaze na evidenciji NSZ iznosi 203.416 lica, što čini blizu trećine (32,8%) ukupnog broja nezaposlenih. Lica sa srednjim nivoom obrazovanja (III - V stepen) učestvuju sa 52,7%, dok je učešće lica sa višim i visokim obrazovanjem (VI – VIII stepen) 14,5%.

Posmatrano prema trajanju nezaposlenosti, duže od 12 meseci (dugoročna nezaposlenost) posao traži 431.122 lica ili 69,5% nezaposlenih.

Dakle, predloženim rešenjima obezbeđuje se funkcionisanje Nacionalne službe za zapošljavanje u smislu efikasnijeg pružanja usluga kako nezaposlenim licima, tako i poslodavcima.

Istovremeno, doprinosi se obezbeđivanju veće zaštite građana Republike Srbije koje koriste agencijske usluge za posredovanje za rad u inostranstvu, kroz preciziranje odredbi kojima se uređuju uslovi za osnivanje agencija za zapošljavanje.

- 6) Kakve troškove će primena zakona izazvati građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima?

Primena zakona neće stvoriti troškove ni građanima ni privredi, s obzirom da se ovim propisom ne propisuje nova finansijska obaveza privrednim subjektima i građanima.

- 7) Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Sredstva uložena za realizaciju mera aktivne politike zapošljavanja će kroz povećano zapošljavanje i održanje zaposlenosti uticati na povraćaj sredstava u Budžet kroz poreze i doprinose zaposlenih.

8) Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija?

Ovim zakonom se obezbeđuje širenje poslovanja privrednih subjekata, otvaranje novih radnih mesta i rast zaposlenosti i produktivnosti rada.

9) Da li su sve zainteresovane strane imale prilike da se izjasne o zakonu?

Predviđa se usvajanje Zakona po hitnom postupku bez održavanja javne rasprave.

10) Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?

Nakon donošenja zakona, izvršiće se izmene opštih akta Nacionalne službe. Takođe, izvršiće se usklađivanje podzakonskog akta kojim se bliže uređuju prostorni i tehnički uslovi za rad agencija, uslovi u pogledu stručne osposobljenosti zaposlenih, kao i program, sadržinu, način i visinu troškova polaganja ispita za rad u zapošljavanju.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Donošenje ovog zaključka se predlaže, iz razloga hitnosti donošenja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 20/12). Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se radi sprečavanja štetnih posledica po rad organa i organizacija, budžet Republike Srbije, u cilju efikasnijeg funkcionisanja Nacionalne službe za zapošljavanje, kroz stvaranje osnova za kreiranje novih mera aktivne politike zapošljavanja u cilju podsticanja zapošljavanja i smanjenja nezaposlenosti kao i preciziranje odredbi koje uređuju obračun i isplatu novčane naknade za slučaj nezaposlenosti. Takođe, potrebno je ostvariti bolju zaštitu građana Republike Srbije prilikom odlaska na rad u inostranstvo, kroz preciziranje odredbi koje uređuju uslove za osnivanje agencija za zapošljavanje, naročito imajući u vidu da sve veći broj građana nalazi zaposlenje u inostranstvu preko agencija za zapošljavanje. Predložene izmene odnose se na materiju koja se mora regulisati zakonom, tako da nije bilo moguće rešenje problema na drugi način.

Takođe, predloženim zakonskim izmenama bi se otklonila mogućnost različite primene i tumačenja odredbi koje se odnose na obračun i isplatu novčane naknade.

Postojeće zakonske odredbe koje uređuju uslove u pogledu osnivača agencije, propisuju da agenciju ne može osnovati, niti poslove zapošljavanja obavljati lice koje je osuđivano za krivično delo, kao ni osnivač agencije kojoj je oduzeta dozvola za obavljanje poslova zapošljavanja. Predloženim izmenama i dopunama zakona precizira se da agenciju ne može osnovati ni lice koje je obavljalo poslove zapošljavanja bez dozvole za rad. Naime, u poslednje vreme učestalo se podnose zahtevi za izdavanje dozvole agenciji kojoj je aktom nadležnog inspekcijskog organa utvrđeno da kao neregistrovani privredni subjekat obavlja poslove zapošljavanja. Preciziranjem navedenih odredbi zakona, sprečava da privredni subjekat, odnosno fizičko lice, nastavi da obavlja te poslove iako ih je prethodno vršio suprotno odredbama zakona. Na taj način, obezbeđuje se i veća zaštita građana Republike Srbije koje koriste agencijske usluge za posredovanje za rad u inostranstvu.

Dalje, u skladu sa važećim propisima dosadašnje mere aktivne politike zapošljavanja, pa i obuke i dodatno obrazovanje, primenjivale su se na lica koja su nezaposlena. U cilju prevencije rasta nezaposlenosti i prilagođavanja potrebama tržišta rada, kao i smanjenja dugoročne nezaposlenosti, pojavila se potreba da se u ranoj fazi prepoznaju odgovarajuće kompetencije zaposlenih lica kako bi zadržala svoj status zaposlenja, bilo kod istog poslodavca, ili da lakše i u kraćem periodu, nađu novo zaposlenje. Iz navedenih razloga se ovim izmenama i dopunama daje značaj aktivnim merama politike zapošljavanja (u smislu dokvalifikacija i prekvalifikacija) u koje mogu biti uključena i zaposlena lica.

Zatim, predloženim izmenama usklađuju se rokovi za donošenje Nacionalnog akcionog plana sa budžetskim kalendarom.

Iz svih napred navedenih razloga, potrebno je hitno precizirati i urediti odredbe Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

U vezi sa napred navedenim, predlaže se donošenje zaključka da nije potrebno sprovesti javnu raspravu po Nacrtu zakona.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O ZAPOŠLJAVANJU I OSIGURANJU ZA SLUČAJ
NEZAPOSLENOSTI KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Član 21.

Dozvolu za rad agenciji izdaje Ministarstvo na osnovu pismenog zahteva, ako agencija ispunjava uslove u pogledu:

1. prostorne i tehničke opremljenosti;
2. stručne osposobljenosti zaposlenih.

Dozvola za rad može se izdati agenciji koja ima zaposleno najmanje jedno lice sa visokom spremom.

Pod stručno osposobljenim licem smatra se lice koje ima najmanje srednju spremu i položen ispit za rad u zapošljavanju.

Prostorne i tehničke uslove za rad agencije, uslove u pogledu stručne osposobljenosti zaposlenih, kao i program, sadržinu i način I VISINU TROŠKOVA polaganja ispita za rad u zapošljavanju propisuje ministar nadležan za poslove zapošljavanja.

Ministarstvo vodi registar izdatih dozvola.

Član 22.

Agenciju ne može osnovati, niti u njoj poslove zapošljavanja može obavljati lice koje je:

1. osuđivano za krivično delo na безусловnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci, u periodu od tri godine nakon izdržavanja kazne;
2. osnivač agencije kojoj je oduzeta dozvola za obavljanje poslova zapošljavanja, u roku od tri godine od dana oduzimanja dozvole;
3. OSNIVAČ AGENCIJE KOME JE AKTOM NADLEŽNOG INSPEKCIJSKOG ORGANA UTVRĐENO DA KAO NEREGISTROVANI PRIVREDNI SUBJEKAT OBAVLJA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA, U ROKU OD TRI GODINE OD DANA DONOŠENJA TOG AKTA.

Član 43.

Mere aktivne politike zapošljavanja su aktivnosti usmerene ka unapređenju zaposlenosti, i to:

1. u posredovanju u zapošljavanju lica koja traže zaposlenje;
2. u profesionalnoj orijentaciji i savetovanju o planiranju karijere;
3. subvencije za zapošljavanje;
4. podrška samozapošljavanju,
5. dodatno obrazovanje i obuka;
6. podsticaji za korisnike novčane naknade;
7. javni radovi;
8. druge mere usmerene ka zapošljavanju lica koje traže zaposlenje I LI ODRŽANJU ZAPOSLENOSTI, U SKLADU SA AKTOM VLADE.

Druge mere aktivne politike zapošljavanja usmerene ka zapošljavanju lica iz stava 1. tačka 8. ovog člana mogu se kreirati na godišnjem nivou Akcionim planom, u zavisnosti od potreba tržišta rada.

Nacionalna služba opštim aktom bliže uređuje kriterijume, način i druga pitanja od značaja za sprovođenje mera aktivne politike zapošljavanja.

Član 37.

Osnovni instrument aktivne politike zapošljavanja je Nacionalni akcioni plan zapošljavanja (u daljem tekstu: Akcioni plan).

Akcioni plan, usaglašen sa Nacionalnom strategijom zapošljavanja, utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Akcioni plan se usvaja na godišnjem nivou, ~~najkasnije do 31. jula tekuće godine za narednu godinu~~ U TEKUĆOJ GODINI.

Ministarstvo podnosi Vladi godišnji izveštaj o sprovođenju Akcionog plana, najkasnije do 30. aprila za prethodnu godinu.

Član 52.

Dodatnim obrazovanjem i obukom, u smislu ovog zakona, smatraju se aktivnosti kojima se nezaposlenom i zaposlenom ~~za čijim je radom prestala potreba~~ kod poslodavca, kome nije moguće obezbediti ILI ODRŽATI odgovarajuće zaposlenje, pruža mogućnost da kroz proces teorijskog i praktičnog osposobljavanja stekne nova znanja i veštine radi zapošljavanja, odnosno stvaranja mogućnosti za zapošljavanje i samozapošljavanje.

Dodatno obrazovanje i obuku organizuje Nacionalna služba ili agencija na zahtev poslodavca ili za potrebe tržišta rada.

Troškove dodatnog obrazovanja i obuke koje organizuje Nacionalna služba na zahtev poslodavca snosi poslodavac ILI NACIONALNA SLUŽBA DO IZNOSA RASPOLOŽIVIH SREDSTAVA, U SKLADU SA OŠTIM AKTOM, a troškove dodatnog obrazovanja i obuke za tržište rada snosi Nacionalna služba, u skladu sa opštim aktom Nacionalne službe.

Troškove dodatnog obrazovanja i obuke za potrebe poslodavca može da snosi Nacionalna služba, u skladu sa opštim aktom.

TROŠKOVE OBUKE ZA POTREBE POSLODAVCA ZA ZAPOSLENOG RADI STICANJA DODATNIH ZNANJA I VEŠTINA U CILJU ODRŽANJA ZAPOSLENJA KOD POSLODAVCA MOŽE DA SNOSI NACIONALNA SLUŽBA, U SKLADU SA RASPOLOŽIVIM SREDSTVIMA, A NA PREDLOG TELA NADLEŽNOG ZA EKONOMSKI RAZVOJ I PO PRIBAVLJENOJ SAGLASNOSTI MINISTRA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA.

NACIONALNA SLUŽBA VODI POSEBNU EVIDENCIJU O POSLODAVCU I ZAPOSLENOM IZ STAVA 5. OVOG ČLANA.

BLIŽE KRITERIJUME I USLOVE ZA UKLJUČIVANJE ZAPOSLENOG U OBUKE ZA POTREBE POSLODAVCA RADI STICANJA DODATNIH ZNANJA I VEŠTINA PROPISUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA.

Član 69.

~~Osnovica za utvrđivanje visine novčane naknade jeste prosečna zarada, odnosno plata ili naknada zarade, odnosno naknada plate koja je nezaposlenom isplaćena u skladu sa zakonom u poslednjih 12 meseci koji prethode mesecu u kojem je prestalo osiguranje.*~~

~~Ako zarada nije isplaćena ili je isplaćena u iznosu nižem od osnovice na koju je obračunat doprinos, osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade čini osnovica na koju je obračunat doprinos za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti i za koju je podneta pojedinačna poreska prijava nadležnom organu, u skladu sa zakonom.*~~

~~Ako nezaposlenom u periodu iz stava 1. ovog člana nije obračunat doprinos za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti i nije podneta pojedinačna poreska prijava nadležnom organu u skladu sa zakonom, visina novčane naknade utvrđuje se u najnižem iznosu, u skladu sa zakonom.~~

MESEČNI IZNOS NOVČANE NAKNADE PREDSTAVLJA PROIZVOD DNEVNE NOVČANE NAKNADE I BROJA KALENDARSKIH DANA U MESECU ZA KOJI SE OSTVARUJE PRAVO I VRŠI ISPLATA. DNEVNA NOVČANA NAKNADA UTVRĐUJE SE MNOŽENJEM OSNOVICE DNEVNE NOVČANE NAKNADE SA LIČNIM KOEFICIJENTOM.

OSNOVICA DNEVNE NOVČANE NAKNADE U SEBI SADRŽI PRIPADAJUĆE DOPRINOSE ZA ZDRAVSTVENO I PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I IZNOSI 1000 DINARA.

LIČNI KOEFICIJENT IZ STAVA 2. OVOG ČLANA PREDSTAVLJA ODNOS UKUPNE ZARADE, ODNOSNO NAKNADE ZARADE, OSNOVICE OSIGURANJA I VISINE UGOVORENE NAKNADE U POSLEDNJIH 12 MESECI KOJI PRETHODE MESECU U KOME JE PRESTAO RADNI ODNOS, ODNOSNO PRESTALO OSIGURANJE I PROSEČNE GODIŠNJE ZARADE PO ZAPOSLENOM ISPLAĆENE U REPUBLICI SRBIJI PREMA POSLEDNJEM OBJAVLJENOM PODATKU ORGANA NADLEŽNOG ZA POSLOVE STATISTIKE U TRENUTKU OSTVARIVANJA PRAVA NA NOVČANU NAKNADU.

MESEČNI IZNOS NOVČANE NAKNADE UTVRĐUJE SE SRAZMERNO BROJU KALENDARSKIH DANA U MESECU ZA KOJI SE OSTVARUJE PRAVO I VRŠI ISPLATA NOVČANE NAKNADE, S TIM DA ZA CELO KALENDARSKI MESEC NE MOŽE BITI NIŽI OD 22.390 DINARA, NITI VIŠI 51.905 DINARA.

Član 70.

~~Novčana naknada utvrđuje se u visini od 50% osnovice iz člana 69. ovog zakona.~~

~~Novčana naknada iz stava 1. ovog člana ne može biti viša od 160% niti niža od 80% minimalne zarade utvrđene u skladu sa propisima o radu za mesec u kojem se vrši isplata novčane naknade.~~

~~Novčana naknada iz stava 2. ovog člana određuje se na osnovu broja radnih časova za mesec za koji se vrši isplata novčane naknade.*~~

OSNOVICA DNEVNE NOVČANE NAKNADE, KAO I NAJNIŽI I NAJVIŠI MESEČNI IZNOS NOVČANE NAKNADE IZ ČLANA 69. OVOG ZAKONA USKLAĐUJU SE SA GODIŠNJIM INDEKSOM POTROŠAČKIH CENA U KALENDARSKOJ GODINI KOJA PRETHODI GODINI U KOJOJ SE USKLAĐIVANJE VRŠI, PREMA PODACIMA REPUBLIČKOG ORGANA NADLEŽNOG ZA POSLOVE STATISTIKE.

USKLAĐENE IZNOSE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OBJAVLJUJE NACIONALNA SLUŽBA NA SVOM SAJTU, NAJKASNIJE U ROKU OD SEDAM DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA INDEKSA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

USKLAĐENI IZNOSI IZ ST. 2. OVOG ČLANA PRIMENJUJU SE OD PRVOG DANA NAREDNOG MESECA PO OBJAVLJIVANJU TIH IZNOSA.

4. Postupak za ostvarivanje prava iz obaveznog osiguranja

Član 80.

O pravima nezaposlenog iz obaveznog osiguranja odlučuje se u postupku propisanom zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

O pravima nezaposlenog u prvom stepenu odlučuje nadležni organ Nacionalne službe, određen statutom.

ŽALBA IZJAVLJENA NA REŠENJE IZ STAVA 2. OVOG ČLANA NE ODLAŽE NJEGOVO IZVRŠENJE.

Drugostepeni organ, u rešavanju o pravima nezaposlenog lica iz obaveznog osiguranja jeste direktor Nacionalne službe.

Protiv konačnog rešenja Nacionalne službe, nezaposleni može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.

Član 87.

Nezaposleni se briše sa evidencije ako bez opravdanog razloga ne izvršava svoje obaveze prema Nacionalnoj službi, odnosno ako:

1. se ne javi Nacionalnoj službi u rokovima iz ovog zakona;
2. na zahtev Nacionalne službe ne dostavi dokaz o aktivnom traženju zaposlenja;
3. odbije ponuđeno posredovanje za odgovarajuće zaposlenje;
4. se ne javi poslodavcu kome ga uputi Nacionalna služba, a radi se o upućivanju u vezi sa posredovanjem za odgovarajuće zaposlenje;
5. odbije da utvrdi individualni plan zapošljavanja, ili se ne pridržava njegovih odredaba;
6. odbije ili svojom krivicom napusti učešće u meri aktivne politike zapošljavanja;
7. se ne odazove na poziv Nacionalne službe;

7a NE OBAVESTI NACIONALNU SLUŽBU O SVAKOJ PROMENI KOJA UTIČE NA STICANJE ILI GUBLJENJE PRAVA ILI OBAVEZA PO OVOM ZAKONU, NAJKASNIJE PET DANA OD NASTANKA PROMENE;

8. obavlja rad bez zaključenog ugovora o radu ili ugovora po osnovu kojeg ostvaruje pravo na rad van radnog odnosa.

Nezaposleni se briše sa evidencije danom neizvršavanja obaveze utvrđene ovim zakonom.

Ako postoji opravdani razlog za nejavljanje, u smislu stava 1. ovog člana, nezaposleni je dužan da se lično javi i obavesti Nacionalnu službu odmah po prestanku tog razloga.

Lice koje traži promenu zaposlenja i drugo lice koje traži zaposlenje briše se iz evidencije ako se ne javi Nacionalnoj službi najmanje jednom u šest meseci, odnosno na poziv Nacionalne službe.

SAMOSTALNI ČLANOVI

Član 10.

MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA DONEĆE AKTA NA OSNOVU OVLAŠĆENJA IZ OVOG ZAKONA U ROKU OD 30 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

NACIONALNA SLUŽBA USKLADIĆE OPŠTA AKTA SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD 30 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 11.

LICA KOJA SU DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA OSTVARILA PRAVA U SKLADU SA PROPISIMA I OPŠTIM AKTIMA KOJI SU BILI

NA SNAZI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, OSTVARUJU PRAVA U OBIMU I TRAJANJU UTVRĐENIM TIM PROPISIMA I OPŠTIM AKTIMA.

NACIONALNA SLUŽBA, IZ SVOJIH PRIHODA, U SKLADU SA RASPOLOŽIVIM SREDSTVIMA, NASTAVLJA DA ISPLAĆUJE PRIVREMENE I POSEBNE NAKNADE USTANOVLJENE U SKLADU SA POSEBNIM MERAMA I AKTIMA VLADE I POSTOJEĆIM EVIDENCIJAMA NACIONALNE SLUŽBE.

POSTUPCI ZAPOČETI PRE STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA OKONČAĆE SE PO ODREDBAMA ZAKONA I OPŠTIH AKATA PO KOJIMA SU ZAPOČETI.

ČLAN 12.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, S TIM ŠTO ODREDBE ČLANA 6. POČINJU DA SE PRIMENJUJU OD 1. JANUARA 2018. GODINE, A ODREDBE ČLANA 7. POČINJU DA SE PRIMENJUJU OD 1. JANUARA 2019. GODINE.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada

Obrađivač: Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

Draft Law on Amendments and Additions to the Law on Employment and Unemployment Insurance

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti usklađen je sa članom 101. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti usklađen je sa Naslovom 9. Zapošljavanje Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Predloženim izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti ne vrši se usklađivanje, već se samo preciziraju pojedine odredbe ovog zakona.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

S obzirom da se Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti ne vrši usklađivanje sa odgovarajućim propisima Evropske unije, nisu izvršene konsultacije sa Evropskom komisijom.